

Pomoc:Styl – poradnik dla autorów

Ta strona w pigułce:

- Ta strona opisuje zalecenia co do stylu pisania artykułów. Stylu w sensie ogólnym, czyli po prostu *zwyczaj*e jakie stosujemy przy pisaniu artykułów.
- Staraj się korzystać z tych zwyczajów aby zachować spójność i czytelność artykułów. Przy edytowaniu pomoże ci to zacząć, a czytelnikom ułatwi znalezienie informacji.

Dla każdego

*Te informacje dotyczą zarówno edytora wizualnego, jak i edytora wikikodu (*Czym to się różni?*)*

Poprawne napisanie artykułu encyklopedycznego jest trudne, ale zawsze można liczyć na pomoc innych, bardziej doświadczonych użytkowników. Poczytaj poniższe porady, a jeszcze lepiej zrób do nich zakładkę i sięgaj w razie potrzeby. Edytuj śmiało, a gdy czegoś nie rozumiesz, pytaj. To żaden wstyd. Nawet my – gdy mamy wątpliwości – pytamy kolegów czy koleżanek lepiej poruszających się w danym temacie. Zapraszamy do lektury i zadawania pytań. Jesteśmy tu także po to, by na nie odpowiadać.

Polecane wzory

Wzorami dla każdego początkującego powinny być artykuły na medal oraz dobre artykuły, a więc takie, które społeczność wikipedystów uznała za warte wyróżnienia. Radzimy przeczytać kilka z nich, na przykład tutaj.

Pamiętaj, że w różnych rodzajach artykułów mogą być różne zwyczaje. Jeśli chcesz napisać artykuł o pisarce, zajrzyj do paru biogramów, w szczególności o ludziach związanych z literaturą. Jeśli chcesz napisać artykuł o piłkarzu, zajrzyj do paru artykułów o znanych piłkarzach. Pamiętaj, że nie musisz dodawać od razu wszystkich informacji na raz. Wikipedia jest oparta na współpracy. Łatwiej też będzie ci zacząć od uzupełniania artykułów niż pisanie od zera.

Więcej o wzorcach i standardach na stronie: Wikipedia:Standardy artykułów.

Zasady językowe

Forma tekstu pisanego

By stworzyć dobry artykuł, potrzebna jest łatwość pisania. By ją osiągnąć, trzeba dużo czytać. Dlatego zachęcamy do sięgania po najwybitniejsze dzieła literatury światowej.

Edytując w Wikipedii, musimy pamiętać o tym, że obowiązuje nas standardowy język polski. Chodzi o taki, jaki jest ujęty w słownikach (na przykład poprawnościowych) lub rekomendowany przez Radę Języka Polskiego. Jest to bowiem język, w którym pisane są wszystkie encyklopedie i dzieła naukowe. Styl encyklopedyczny powinien być pozbawiony regionalizmów, a także niezadomowionych kalk i innych odstępstw językowych.

Więcej o typowych błędach na: [Pomoc:Powszechne błędy językowe](#).

Prostota języka

Język, jakim napisany jest artykuł encyklopedyczny, powinien być bardzo precyzyjny. Należy unikać plątaniny myśli, nadmiernych ubarwień. Jako że Wikipedia jest jednak encyklopedią specyficzną, w miejsce znanych np. z PWN-u równoważników zdań stosujemy zdania. Mogą to być zdania złożone, jednak nie nazbyt długie – w trosce o łatwiejsze rozumienie tekstu przez czytelnika. W zdaniach wielokrotnie złożonych dbajmy o poprawną interpunkcję, tak aby nie pozostawiać miejsca na różną interpretację.

Należy także wystrzegać się nadmiernej żargonowości specjalistycznej. Zwłaszcza w początkowej części artykułu. Te wstępne definicje powinny być jak najbardziej czytelne dla sięgającego po nie laika.

Unikaj potocznego języka

Wikipedia powinna stanowić wzorzec językowy dla jej czytelników, czerpiący z normy wysokiej języka ogólnopolskiego. Nie stosujemy zatem:

- kolokwializmów (np. nie używaj *chajtnąć się* zamiast *ożenić się*, *wyjść za mąż* lub *pobrać się*);
- nadmiarowych zapożyczeń z języków obcych, jeśli istnieje współcześnie używany polski odpowiednik (np. nie stosuj anglicyzmu *sofistykowany* zamiast *zaawansowany*, *wyrafinowany* lub *złożony*).
- form postrzeganych jako wzorcowe, a w istocie nienormatywnych lub zabarwionych potocznie (np. potoczne *zjeść kebaba* zamiast wzorcowego *zjeść kebab*, *pod rząd* zamiast normatywnego *z rzędu*^{[1][2]}, *odnośnie czegoś* zamiast *w odniesieniu do*^[3], *odnośnie do czegoś*^[4], *percepować* zamiast normatywnego *percypować*);
- form istniejących w systemie językowym, ale praktycznie nigdy niestosowanych (np. martwy *czas zaprzeszły*, *tryumf* zamiast częstszego *triumf*);
- form w istocie poprawnych, ale niemających wyjaśnienia historycznojęzykowego, akceptowanych przez analogię do innych form (np. *nadwyreżyć* zamiast właściwszego *nadwerężyć*, *watasze* zamiast właściwszego *wataże*).

Jednorodność czasów

W artykułach zawsze stosujemy:

- **czas przeszły, dokonany** do wydarzeń, które już się zakończyły oraz
- **czas teraźniejszy, prosty** do wydarzeń, które są w trakcie oraz gdy artykuł dotyczy obiektów lub konstrukcji trwających stale.

Przykład: „Stopień generała brygady uzyskał w roku 1998. Od czerwca 2004 pełni obowiązki zastępcy dowódcy Okręgu...”.

Nigdy nie stosujemy czasu teraźniejszego do wydarzeń, które się zakończyły. Nie należy używać sformułowań, które umieszczają tekst w kontekście teraźniejszości, gdyż – prawdziwe i istotne w chwili pisania – z biegiem czasu się dezaktualizują.

Typowym błędem jest stosowanie stylu podręcznikowo-sensacyjnego i pisanie o zdarzeniach przeszłych w czasie teraźniejszym. Np. „Wstąpił na tron w roku 1332. Już w trzecim roku panowania usuwa ze stanowiska kanclerza...”.

Ponadczasowość

Wpis w encyklopedii pozostanie w niej na lata. Nie stosuj nigdy czasu przyszłego, czasu zaprzeszczonego oraz trybu przypuszczającego, bo to, co napiszesz, może się szybko zdezaktualizować. **Nie przewiduj nigdy przyszłości i nie pisz o zdarzeniach, które dopiero mają nastąpić.**

Nie można napisać: „W ławach poselskich będzie zasiadał do 2029 r.”

Błędem jest też używanie zapisów typu „w bieżącym roku”, „w obecnym sezonie”, „w ubiegłym roku”, „w przyszłym roku” i podobnych. Taki wpis za rok stanie się nieaktualny. Lepiej jest napisać: „w 2026 roku”, „w sezonie 2025/2026”, wówczas treść będzie poprawna także w przeszłości.

Styl i zasady Wikipedii

Część tego, jak piszemy artykuły, wynika z podstawowych zasad, jakie przyjęte zostały przez twórców Wikipedii i później przez społeczność.

Neutralność

Zgodnie z zasadą neutralności artykuły muszą być pisane językiem pozbawionym ozdób stylistycznych mających nastawiać czytelnika pozytywnie lub negatywnie do omawianego tematu. Przekłada się to także na styl artykułów, który powinien być całkowicie wolny od tzw. wyrażen próżnych i zwodniczych. Czyli mówiąc najprościej – w artykułach na Wikipedii należy unikać sformułowań znanych z tekstów reklamowych i propagandowych.

Typowe przykłady wyrażen próżnych: „dobrze znany”, „sztandarowy”, „legendarny”, „wybitny”, „najlepszy” itp.

Typowe przykłady wyrażen zwodniczych: „faktycznie, jasno, oczywiście, rzekomo, widocznie, wyraźnie...”, „powszechnie wiadomo, że...”, „niektórzy (ludzie, nauczyciele, historycy, badacze...) zgadzają się z...”, „badania pokazują, że...”. Stosowanie tych ostatnich sformułowań jest dopuszczalne jedynie przy podaniu źródła, np.: „Tarkwiniusz Pyszny panował, jak wykazują niektórzy badacze^[5], w latach 534–510 p.n.e.”.

Weryfikowalność, czyli fakty przede wszystkim

Wikipedia to encyklopedia, która stara się przedstawiać fakty dające się potwierdzić w wiarygodnych źródłach. Dlatego w tekście należy unikać przypuszczeń i spekulacji. Czyli unikać sformułowań typu „przypuszczalnie”, „najprawdopodobniej”.

Jeśli artykuł przedstawia jakieś hipotezy naukowe, to muszą mieć one odniesienie do źródeł naukowych. Wikipedia nie służy do przedstawiania twórczości własnej. Czym innym są jednak własne hipotezy, a czym innym są hipotezy potwierdzone naukowymi badaniami. Nie piszemy zatem „najprawdopodobniej jest tak”, tylko „według badań instytutu X jest tak”.

Styl podręcznikowy i beletrystyczny a styl encyklopedyczny

Wikipedia to encyklopedia, a nie podręcznik, dlatego należy w niej unikać stylu podręcznikowego, zwłaszcza pisania w pierwszej osobie liczby mnogiej oraz udzielania czytelnikom porad i pouczeń. Typowe przykłady stylu podręcznikowego: „możemy rozważyć”, „przyjmujemy, że”, „w niniejszym paragrafie podamy twierdzenie”, „warto zauważyć...”, „nie należy popełnić błędu...” itp.

Wikipedia to encyklopedia, dlatego nie należy stosować w niej zabiegów stylistycznych mających wciągnąć czytelnika w akcję. Nie stosujemy zatem ozdobników w rodzaju pytań retorycznych, wielokropków na końcu zdania, wykrzykników, przypowieści, metafor, niedomówień i wszelkich innych literackich figur retorycznych.

Powyższe uwagi ilustruje przykład:

Warto zauważyć, że w ramach Wikipedii przyjmujemy, że taki styl pisania często daje nam wiatr, by umieszczać (podświadomie?) w artykułach określenia zwodnicze i próżne. Młody i stary Wikipedysto... Pamiętaj, że nie należy popełniać tego błędu!!!

Cytaty

Tworzenie Wikipedii nie może polegać na wklejaniu cytatów z tekstów źródłowych (z wyjątkiem odpowiednio opisanych treści opublikowanych na licencjach wymaganych w Wikipedii, napisanych stylem encyklopedycznym). Zamieszczenie cytatu musi być uzasadnione celami takimi jak „wyjaśnianie, polemika, analiza krytyczna lub naukowa, nauczanie lub prawami gatunku twórczości”^[6].

Nazewnictwo

Tytuły artykułów

Co do zasady tytuł artykułu to określenie w liczbie pojedynczej. Staramy się przy tym by tytuł był możliwie prosty i krótki. Inne formy nazwy czy np. pseudonim podajemy już w treści samego artykułu.

Jeśli jakiś termin nie jest jednoznaczny, to dodajemy dopisek w nawiasie – np. Piła (miasto), piła (narzędzie). Więcej o niejednoznacznych terminach znajdziesz na stronie: Wikipedia:Strona ujednoznaczniająca.

Odmiana nazwisk polskich i obcych

Nazwiska polskie i obce należy pisać **zawsze**, czyli także w **bibliografii**, podając najpierw imię (czasem także drugie imię lub przydomek), a następnie nazwisko, a więc Adam Mickiewicz, Akira Kurosawa, Bruce Lee, John Quincy Adams, Chester W. Nimitz, Edwin (Buzz) Aldrin, Dick Cheney lub Martin Luther King, Jr. Oczywiście w zapisach kategorii i przy stosowaniu szablonu `{{Cytuj książkę}}` napiszemy najpierw nazwisko, a po nim imię, ale po wyświetleniu ukaże się zapis zgodny z polską normą językową.

Zgodnie z zasadami pisowni polskiej wszystkie imiona i nazwiska się odmienia. Wyjątek stanowią jedynie te imiona i nazwiska, które nie mają w języku polskim wzorca odmiany (np. Lee)^[7]. Niekiedy, np. w wypadku bardzo krótkich słów, należy zrezygnować z odmiany nazwiska bądź imienia, jeśli odmiana znacząco zmienia to słowo (np. Umberto Eco – Umbertem Eco zamiast Umbertem Ekiem). Oto przykłady:

M. Akira	Bruce	Luciano	Dick
Kurosawa	Lee	Pavarotti	Cheney
D. Akiry	Bruce’a	Luciana	Dicka
Kurosawy	Lee	Pavarottiego	Cheneya
C. Akirze	Bruce’owi	Lucianowi	Dickowi
Kurosawie	Lee	Pavarottiemu	Cheneyowi

B. Akirę	Bruce’a	Luciana	Dicka
Kurosawę	Lee	Pavarottiego	Cheneya
N. Akirą	Bruce’em	Lucianem	Dickiem
Kurosawą	Lee	Pavarottim	Cheneyem
Msc.	Brusie	Lucianie	Dicku
Akirze	Lee	Pavarottim	Cheneyu
Kurosawie	Brusie	Lucianie	Dicku
W. Akiro	Lee!	Pavarotti!	Cheney! ^[a]
Kurosawa!			

Zasady odmiany nazwisk i imion obcojęzycznych można znaleźć w internetowym słowniku ortograficznym PWN^[b]. W tym słowniku istnieje także możliwość wyszukania odmiany konkretnego obcojęzycznego nazwiska, jeśli nosiła je bardzo znana osoba, co może być przydatne także w przypadkach mniej znanych postaci – wystarczy znaleźć nazwisko z podobną końcówką.

Osobny problem stwarza pisownia polskich nazwisk kobiet (z końcówką *-ska/cka/dzka*) zamieszkałych za granicą. Tam, w związku z nieodmienialnością nazwisk, pojawia się konflikt: żona mężczyzny o nazwisku **Kowalski** nie może nazywać się **Kowalska**, bo to dla obcokrajowców całkiem inne nazwisko. Dlatego Polki mieszkające na obczyźnie stosują męską końcówkę nazwiska, np. Wanda Rapaczynski (zamiast Wanda Rapaczyńska) i tak musimy jej nazwisko zapisywać. W tym wypadku będziemy odmieniać tylko imię, nigdy nazwisko. Jedyny wyjątek stanowi nazwisko kobiety niezamężnej, która postanowiła zachować końcówkę *-ska/cka/dzka*.

Wśród Polonii pojawia się nadto maniera nieodmieniania (nawet w polskojęzycznych zapisach) wszelkich nazwisk (np. *Janusz Kopeć* chciałby być pisany w dopełniaczu *Janusza Kopeć*), co jest oczywistym błędem.

Nazwy geograficzne

Z zasady nazwy geograficzne polskie i obce zapisujemy zgodnie z zaleceniami Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych, ale czasami spotykamy się z nazwami tymi zaleceniami nieobjętymi. Należy wówczas sięgnąć do artykułów już istniejących w Wikipedii (np. „Snake River” zapisujemy jako „rzeka Snake”). Jeśli jednak napotkamy takie rzeki, jeziora, pasma górskie, szczyty, które nie mają odpowiedników, pytajmy bardziej doświadczonych wikipedystów; na pewno coś doradzą.

Są też – to oczywiste – nazwy nieprzetłumaczalne (zobacz np. artykuł „Overhill Cherokee”). W takich przypadkach nie próbujemy tłumaczyć i zostawiamy nazwę oryginalną.

Synonimy „radziecki” lub „sowiecki”

W nazwach oficjalnych, czyli państwowych, organizacyjnych itp. stosuje się przymiotnik „radziecki”. W innych przypadkach przymiotniki „radziecki” i „sowiecki” są równoprawnymi synonimami, ponadto przyjęto w celu zapobieżenia wojnom edycyjnym, że dane określenie wprowadzone w danym tekście po raz pierwszy nie ulega już zmianom – ustalenie to ma rangę zalecenia polskojęzycznej Wikipedii^[8].

Format tekstu

Interpunkcja

- Jako myślnik należy stosować półpauzy (pierwsza kreska w symbolach do wstawienia), a wewnątrz wyrazów dywizy (dostępny bezpośrednio z klawiatury)^[9].

- W charakterze cudzysłowu należy stosować znak z drugiego pola wśród symboli do wstawienia „”, a nie klawiaturowe " ".
- Nie jest zalecane stosowanie bardzo rzadkich w języku polskim kombinacji znaków interpunkcyjnych, takich jak „!?”.
- Gdy umieszczamy cudzysłów wewnątrz innego cudzysłowu, używamy dostępnego wśród symboli do wstawienia cudzysłowu francuskiego «» lub cudzysłowu niemieckiego.
- Gdy tylko to możliwe, unikamy umieszczania nawiasu wewnątrz innego nawiasu.

Jednostki

Wszystkie miary i wagi podajemy w układzie metrycznym, ewentualnie dodając w nawiasach ich odpowiedniki w innych układach. Czyli co do zasady podajemy odległości i wysokość w metrach (lub kilometrach), a prędkość w km/h.

Wyjątek może stanowić następujące zdanie związane z podróżami morskimi: „Odległość z Gdańska do Hawru wynosi 1850 km (ok. 1000 MM), co przy średniej prędkości 10 węzłów pozwoli statkowi dotrzeć do celu po czterech dobach...”.

Jeśli rozróżnienie liczebników głównych i porządkowych może budzić wątpliwości, używamy kropek po liczebnikach porządkowych. W przypadku jasności możesz kropek nie używać^[10].

Formatowanie tekstu

W Wikipedii staramy się unikać nadmiernego formatowania tekstu (dodawania kolorów itp.), ale formatujemy tekst, by zachować przejrzystą strukturę artykułu. Ułatwia to czytanie tekstu różnym grupom społecznym (zobacz: dostępność).

- Staraj się, by artykuł był podzielony na sekcje, wprowadzając odpowiednie nagłówki.
- Stosuj listy tam, gdzie wypunktowujesz jakieś elementy.
- Dodawaj linki wewnętrzne, które rozwijają temat, ale głównie do terminów, które mogą być niejasne (żargon, terminy niejednoznaczne).

To, w jaki sposób będziesz wprowadzać formatowanie, zależy od edytora, jakiego używasz. Edytor wizualny pozwala edytować w sposób znany z edytorów typu MS Word czy Open Office Writer. Edytor kodu pozwala na bardziej precyzyjne formatowanie tekstu i jest mniej obciążający (zwłaszcza przy długich artykułach).

Więcej o formatowaniu i edytowaniu artykułów na: Pomoc:Edytowanie.

Przykłady niepoprawnego stylu

Recenzje, streszczenia i ciekawostki

Tworząc opisy fabuły filmu czy książki, należy unikać elementów recenzji, a tym bardziej zachęt do przeczytania/obejrzenia dzieła, podobnie zresztą autor artykułu powinien powstrzymać się od zniechęcania potencjalnych odbiorców.

Należy też unikać zwrotów takich jak:

- *Pan Kot ucieka z miejsca przestępstwa...* – jeżeli tak kończy się opis fabuły, gdzie wielokropek sugeruje istnienie dalszego ciągu, ale recenzent nie chce go zdradzić – to na pewno takiej formy gazetowej nie używamy,
- *Gusia jak co dzień otwiera drzwi swojemu mężowi* – takie zdanie na początku opisu fabuły, gdy czytelnik nie wie, kto to jest Gusia, jej mąż i o jakie drzwi chodzi, może wywołać uśmiech, ale nie nadaje się do encyklopedii – poza tym zobacz sekcję na temat czasu gramatycznego.

Nie tworzymy także sekcji z ciekawostkami. Jeżeli coś jest interesujące, warto zamieścić to w treści artykułu.

Kolokwializmy i slang w artykułach o artystach i grupach muzycznych

Poniżej znajduje się lista kolokwializmów często pojawiających się w opisach artystów i grup muzycznych:

Skrót:
WP:Styl#STYLMUZ
Pomoc:Styl#STYLMUZ

Kolokwializm (wyrażenie potoczne)	Właściwa forma
„krążek”	album, ew. płyta
„winył”	płyta gramofonowa
„kapelka”, „kapela”, „band”	grupa muzyczna, zespół muzyczny
„kawalek”	utwór, piosenka
„wokół”	śpiew
„przygoda z...”, „rozpoczął przygodę z...”	działalność w, zaczął działać w/rozpoczął karierę w

Nieporadności

W wielu artykułach napotykamy nieporadności językowe, które wynikają z co najmniej kilku przyczyn: bezkrytycznego przenoszenia składni języków obcych, błędów tłumaczeniowych, a także z nieznamomości właściwej terminologii.

Zalecenia dla tłumaczy

Dla wikipedystów pragnących zajmować się tłumaczeniami z języków obcych oferujemy zestaw materiałów, które znajdują się na stronie Wikipedia:Tłumaczenia. Przykładem może tu być Pomocnik amerykański.

Tłumacząc teksty z innych języków, należy starać się dopasować układ zdań do norm języka polskiego, a nie bezkrytycznie kopiować konstrukcję oryginalnego tekstu. Dobór słownictwa także powinien ułatwiać zrozumienie tekstu.

Należy pamiętać, że przy tłumaczeniu artykułów z innych wersji językowych Wikipedii **obowiązują normalne zasady weryfikowalności**. Wszystkie informacje w przetłumaczonym artykule muszą mieć odzwierciedlenie w zacytowanych źródłach.

Podczas tłumaczenia na język polski należy skupiać się nie tylko na oddaniu treści, lecz także na formie – czyli na stylu. To właśnie on cechuje naprawdę dobrego tłumacza. Nawet osoby znające język obcy na poziomie zaawansowanym mogą mieć problem z dobrym stylistycznie przekazem, gdyż muszą jednocześnie wykazywać bardzo dobrą sprawność w zakresie poprawnej polszczyzny. Należy unikać bezpośredniego tłumaczenia związków frazeologicznych z danego języka na polski (kalki językowe) – w miarę możliwości należy je zastępować rodzimymi frazeologizmami. Zaleca się, po pierwszym tłumaczeniu, odłożyć tekst na jakiś czas i powrócić do niego ze „świeżą głową”, starając się wejść w skórę odbiorcy-czytelnika i odpowiedzieć sobie na pytanie: na ile mój tekst brzmi gładko, czytelnie i poprawnie?

Często mamy do czynienia z pojęciami wieloznacznymi. Oto zdanie, które przysporzyło kłopotów jednemu z kolegów: „Some of these regimes have been pretty quiet since September the 11th”. Zajrzyjmy do słownika języka angielskiego: **pretty** znaczy zarówno **ładny**, **śliczny**, jak i **niemały**, **spory** oraz **dosyć**, **mniej więcej** i **całkiem**. Nie wystarczy tu ani zbyt słaba znajomość języka angielskiego, ani polskiego. Oba trzeba znać dobrze, przy czym polski bardzo dobrze. Tylko wtedy przetłumaczymy ww. zdanie poprawnie, zmieniając również jego szyk: „Po 11 września niektóre z tych reżimów zachowywały się całkiem/dość spokojnie”.

W żadnym razie nie wolno wklejać do Wikipedii tekstu tłumaczonego przez elektroniczne translatory – NIGDY nie będzie on w pełni fortunny stylistycznie, a także (z powodu wieloznaczności wielu wyrazów) może być niepoprawny merytorycznie. Takie oprogramowanie może być tylko ułatwieniem w zrozumieniu niektórych wyrazów czy sensu danego tekstu.

Pułapkę dla tłumacza stanowią także przepisy interpunkcyjne – niejednokrotnie różniące się w obu językach. Przykładem może być oddzielanie przecinkami określeń czasu od reszty zdania w języku angielskim, czego w polszczyźnie się nie stosuje. *In 1993, they moved to the capital.* = *W 1993 przeprowadzili się do stolicy.* Podobne zasady obowiązują przy przypisach: w języku angielskim przypis wstawia się po znaku interpunkcyjnym, w polskim zaś przed nim, tak, by stanowił integralną część zdania.

Kolejną trudność niesie szyk zdania – nie zawsze trzeba tłumaczyć je bezpośrednio. Należy zadbać o precyzyjny, niezakłócający sensu przekaz relacji wyrazów w zdaniu, w razie potrzeby modyfikując ich kolejność zgodnie ze wzorcami języka polskiego, o czym mowa trzy akapity wyżej.

Przy tłumaczeniach (zwłaszcza z angielskiego) unikajmy **dokładnego** przeliczania stóp, jardów, mil, funtów, galonów itp., stosując zaokrąglenia z ewentualnym określeniem **około** (np. w odniesieniu do kalibrów dział lub temperatur w skali Fahrenheita).

Uwagi

- a. Przyjęto, że nazwiska anglojęzyczne z końcówką -ey odmienia się w ten właśnie sposób, jakkolwiek oryginalnie (po angielsku) wymawia się je inaczej: Cheney = Czejni, Bentley = Bentli, Harley = Harli, co sugerowałoby odmianę Cheney'ego, Bentley'emu, Harley'ego itd. Popularny członek zespołu „The Beatles” Paul McCartney brzmiałby w dopełniaczu nie **Paula McCartneya**, a **Paula McCartney'ego**.
- b. *Zasady pisowni i interpunkcji: Pisownia polska: IX. Pisownia nazw własnych* (<https://sjp.pwn.pl/zasady/IX-Pisownia-nazw-wlasnych;629595.html>). Wydawnictwo Naukowe PWN

Przypisy

1. Z wyjątkiem (a nie: za wyjątkiem), z rzędu (a nie: pod rząd) – Porady językowe – Obcy język polski (<https://obcyjezykpolski.pl/z-wyjatkami-a-nie-za-wyjatkami-z-rzedu-a-nie-pod-rzadu/>).
2. *Z rzędu czy pod rząd?* (<http://jaktopowiedziec.pl/z-rzedu-czy-pod-rzadu/>) [online], Jak to powiedzieć, 11 września 2015 [dostęp 2018-11-04].
3. Mirosław Bańko, *odnośnie (do) czegoś* (<https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/odnosnie-do-czegos;11855.html>), [w:] Poradnia językowa [online], PWN, 11 lutego 2011 [dostęp 2019-09-09].
4. Jan Miodek: *Odnosnie do czegoś* (<http://www.gazetawroclawska.pl/artykul/774821,jan-miodek-odnosnie-d-o-czegos,id,t.html>). Gazeta Wrocławska, 2013-03-04. [dostęp 2014-03-05].
5. Aleksander Krawczuk: *Kronika starożytnego Rzymu*, Iskry, Warszawa 1994, ISBN 83-207-1432-X.
6. Art. 29 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
7. *Zasady pisowni i interpunkcji: Pisownia polska: IX. Pisownia nazw własnych: 62. Odmiana nazwisk. Uwagi ogólne* (<https://sjp.pwn.pl/zasady/62-Odmiana-nazwisk-Uwagi-ogolne;629611.html>). Wydawnictwo Naukowe PWN
8. Porównaj dyskusje: sowiecki vs radziecki, Związek Radziecki czy Związek Sowiecki.
9. [408] *Zasady pisowni i interpunkcji: Interpunkcja polska: XII. Znaki interpunkcyjne: 93. Myślnik: 93.12. Myślnik wyznaczający relacje między dwoma wyrazami lub wartościami* (<https://sjp.pwn.pl/zasady/408-93-12-Myślnik-wyznaczajacy-relacje-miedzy-dwoma-wyrazami-lub-wartosciami;629831.html>). Wydawnictwo Naukowe PWN
10. *Kropka po cyfrach arabskich oznaczających liczebniki porządkowe* (<http://sjp.pwn.pl/zasady/;629746>). [w:] *Słownik języka polskiego* [on-line]. PWN. [dostęp 2015-10-19].

